

PIRATPARTIET

VALMANIFEST 2010

INTEGRITET

BAKGRUND OCH PROBLEM

Piratpartiet verkar för att alla ska kunna känna sig trygga i samhället. Vi anser att ett fritt internet utan övervakning, och en fungerande rättsstat, är förutsättningar för detta. Vi tror att om staten bemöter sina medborgare med respekt så kommer medborgarna att respektera staten – förtroende måste vara ömsesidigt.

Fri kommunikation är en grundbult i ett demokratiskt samhälle. Du ska kunna lita på att din privata information är just privat, oavsett om du surfar på internet, mejlar, skickar brev, sms:ar eller pratar i telefon.

Både de rödgröna och den borgerliga alliansen säger att de värnar integriteten, men ändå röstar de igenom lag efter lag som ökar övervakningen av alla oss medborgare. Vi vill vända denna utveckling.

Vi vill stärka rättsstaten. Vi vill stärka förtroendet människor emellan samt mellan staten och medborgaren. Vi vill värna det fria samtalet i samhället. Därför är ett försvar av ett fritt internet för alla medborgare fullständigt nödvändigt för vår politik.

Piratpartiet har stor respekt och förståelse för den uppväxande generationens livsstil och vardag. Tilltron till rättsstaten är central i ett demokratiskt samhälle. Därför är vi övertygade om att rätt sätt att bygga tilltro måste innefatta åtgärder som respekterar och inte misstror eller misstänkliggör den yngre generationen.

Piratpartiet vill därför vända trenden med ökad övervakning av kommunikationsmedel som praktiskt taget alla unga nyttjar idag. Vi tror att registrering av skolk, snävare demonstrationslagar, ifrågasättande av livsval, ofrivilliga drogtestar, samt lagar som hindrar kreativt användande av kulturella citat som musik- och videoklipp samtliga sänder helt fel signaler och snarare undergräver respekt och tilltro till rättsstaten.

Lagar och åtgärder måste därför alltid ta in den verklighet och de livsmönster som den uppväxande generationen lever i. Det perspektivet har inte den lagstiftande församlingen råd att tappa. En rättsstat vilar på en grund av rättsuppfattning och tilltro. Även hos de yngre.

Där samtliga andra partier är kvar i industrisamhället är Piratpartiet det enda parti som ser bortom det. Vi vill bygga kunskapssamhället.

PIRATPARTIETS LÖSNING

Piratpartiet kräver att samhället garanterar grundläggande rättigheter. Dessa ska gälla i samma utsträckning på och utanför nätet. Lagar som FRA-lagen har i praktiken avskaffat grundläggande demokratiska rättigheter såsom brevhemligheten och källskyddet för elektronisk kommunikation. Detta måste åtgärdas.

- Rättsstaten ska värnas och stärkas.
- Brevhemligheten ska återupprättas.
- Rätten att inte vara övervakad av staten om man inte står under konkret misstanke om allvarligt brott ska återupprättas.
- Yttrande-, åsikts- och informationsfrihet ska stärkas.
- Källskyddet och rätten att vara anonym måste kunna garanteras.
- Riksdagsledamöters suveränitet som folkvalda beslutsfattare ska skyddas mot olika former av otillbörlig påverkan av den typ som skedde inför omröstningen om FRA-lagen.

SAKFRÅGOR UNDER MANDATPERIODEN

PERSONLIG INTEGRITET

Vi vill att riksdagen ska deklarera att datalagringsdirektivet inte ska implementeras i Sverige, eftersom det strider mot Regeringsformen 2 kap 6 § och artikel 8.1 i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna. Då det bryter mot fundamentala rättigheter har Sverige ingen skyldighet att införa direktivet. Detta ska också meddelas EU-kommissionen (se Europa).

Vi vill att Polismetodutredningen, som syftar till att öka polisens möjligheter att använda brottsprovokation, integritetskränkande tvångsmedel samt öka polisens tillgång till olika former av integritetskänslig information, avbryts och dess förslag avslås.

Vi vill att riksdagen ska deklarera att ingen människa får sättas under integritetskränkande tvångsmedel som avlyssning eller övervakning utan att ens vara misstänkt för något allvarligt brott. Regering ska utfärda direktiv om detta till polismyndigheterna i väntan på lagändring.

Vi vill att riksdagen ska deklarera att samma fundamentala rättigheter gäller både på och utanför nätet, med betoning på integritetsskydd, post- och telehemlighet och budbärarimmunitet.

Vi vill riva upp alla delar av FRA-lagen, inklusive FRAs specialversion av Personuppgiftslagen. Den effektiva delen av FRA-lagen, Lagen om Elektronisk Kommunikation, 6 kap, § 19 a (som tvingar operatörer att lämna trafik till FRA), vill vi riva upp omedelbart, det vill säga före den 1 januari 2011.

Vi vill riva upp alla delar av IPRED. Möjligheten för rättighetsinnehavare att få ut abonnentidentiteter rivs upp omedelbart, det vill säga före den 1 januari 2011.

Vi vill begränsa användningen av personnummer i Personuppgiftslagen till att bara få hanteras av myndigheter och på myndigheters direkta uppdrag. Ingen ska till exempel behöva uppge sitt personnummer för att prenumerera på en tidning.

Vi vill stärka personuppgiftslagen så att identitetskontroll endast får ske för befogade ändamål. Slentrianmässiga identitetskontroller ska förbjudas.

Vi vill inte att persontransportbolag som tågföretag och buss- och flygbolag ska ha rätt att begära legitimation eller personuppgifter för inrikes resor. Rätten att röra sig anonymt i landet är grundläggande i en demokrati. Idag tvingas människor att uppge sitt namn och personnummer när de bokar tåg, buss, båt eller flygresor. Flera bolag kräver dessutom att man visar upp legitimation. För flygresor kan undantag göras endast då det finns ett påvisat behov av detta.

Vi vill avskaffa den regelmässiga säkerhetskontrollen vid inrikes flygresor, vid de tillfällen det saknas specifika hotbilder. Vad gäller utrikes resor ska Sverige agera för att avskaffa oproportionerliga säkerhetskontroller både i Sverige och Europa. Samhällsskadan av oproportionerliga säkerhetskontroller riskerar att vida överstiga de skador som terrorister kan åstadkomma, och dessa kontroller kan dessutom aldrig vara så effektiva som dess förespråkare vill ge intryck av.

Vi vill att riksdagen ska deklarerat att man inte har för avsikt att införa direktivet IPRED2 i svensk lagstiftning. Det bryter mot fundamentala rättigheter och Sverige har därför ingen skyldighet att införa direktivet.

Vi vill stoppa införandet av fler medborgarrättskränkande utvidgningar av övervakning, registrering eller användning av tvångsmedel under mandatperioden.

Vi vill utreda hur man i lag kan förhindra att personuppgifter som lämnats till forskningsregister används för andra syften. Detta gäller t.ex. PKU-registret, vars innehåll använts i polisutredningar trots att uppgifterna lämnats i syfte att underlätta medicinsk forskning. Om detta inte kan säkerställas kommer annars viljan att delta i sådana studier att äventyras till nackdel för forskningen. I så fall bör vi utreda om registret ska förstöras.

Vi vill utreda möjligheten att avskaffa begreppet juridiskt kön helt och hållet. Juridiskt kön är ett sätt att göra onödigt och kränkande åtskillnad på människor. Med avskaffad värnplikt och könsneutral äktenskapslagstiftning finns inte längre något behov av juridiskt kön. Konsekvenserna av att avskaffa konceptet ska utredas, med målsättningen att göra så.

INFORMATIONSFRIHET OCH ANDRA RÄTTIGHETER

Vi vill att riksdagen ska fastslå att förhandlingarna om Acta saknar all legitimitet, att de är resultatet av vissa särintressens försök att åsidosätta den demokratiska lagstiftningsprocessen och att Sverige ska lämna Acta-processen och dra tillbaka sin förhandlingsfullmakt från EU. Samtidigt fastslås att Sverige avser att stödja de länder som redan proklamerat att de vill stoppa projektet i sin helhet.

Vi vill att riksdagen ska fastslå att rätten att vara anonym i vardagen är en grundläggande rättighet. Det gäller särskilt på internet, där yttrande- och åsiktsfrihet är beroende av ett starkt anonymitetsskydd.

Vi vill att riksdagen ska fastslå att ett fritt, öppet och anonymt internet är lika viktigt för samhället som elektricitet och rinnande vatten, och viktigare än telefoni och television. På sikt bör internet behandlas på samma sätt som elektricitet och rinnande vatten, och vara tillgängligt i likartad utsträckning.

Vi vill utöka det journalistiska skyddet från att endast gälla redaktioner och människor med utgivningsbevis till att gälla alla aktiva journalister och samhällsgranskare, även medborgarjournalister. Det kan inte krävas någon avgift för att omfattas av detta grundlagsskydd, det vill säga kostnaden för att erhålla utgivningsbevis måste undanröjas.

Vi vill utreda möjligheten att införa förstärkningar och moderniseringar av den svenska tryck- och yttrandefriheten i linje med Islands Modern Media Initiative, som syftar till att skapa ett starkt skydd för undersökande journalistik liknande Wikileaks.

Vi anser att möjligheten att dokumentera sina upplevelser och att skildra missförhållanden är en viktig rättighet. Piratpartiet avvisar därför alla förslag att införa generella fotograferingsförbud, i synnerhet på allmän plats. Istället bör frågan hanteras genom lagar som sätter fokus på användandet av materialet (ärekränkning, PUL etc.) samt genom att det ska vara möjligt att lokalt förbjuda fotografering i enskilda lokaler. Dock ska det alltid vara tillåtet bryta ett sådant förbud om det finns ett berättigat allmänintresse av att exempelvis dokumentera missförhållanden.

Vi anser att innehav av information generellt bör vara lagligt. Distribution av information kan vara straffbart, men då bara i mycket specifika fall där sekretessbelagda personuppgifter inte får spridas av integritetsskäl, eller då det rör nationens säkerhet.

Vi vill att terroristlagstiftningen ska avskaffas. Riksdagen ska vara vaksam på lagstiftning som kan falla inom ramen för så kallad tankebrottslighet.

ÖVERGREPPSDOKUMENTATION OCH DET ÖPPNA NÄTET

Piratpartiet är mot produktion, spridning och innehav av dokumenterade sexuella övergrepp på barn. Vi ser dock problem med att barnpornografibegreppet med nuvarande lagstiftning kommit att bli ett paraplybegrepp som potentiellt kan innefatta allt från dokumentation av verkliga övergrepp på barn till vanliga semesterbilder och tecknade seriefigurer.

Denna urvattning av barnpornografibegreppet leder till att resurser som borde läggas på att hjälpa verkliga barn som drabbats av verkliga brott slösas bort. De slösas på att jaga människor som inte på något sätt ägnat sig åt att begå övergrepp, som till exempel serietidningsöversättare. Det anser vi inte är acceptabelt.

Urvattningen är också ett reellt hot mot det fria nätet, då barnpornografi ofta används som en förevändning av dem som vill censurera internet. Internet har kommit att bli en av demokratiens grundpelare. Det fria nätet är en förutsättning för dagens fria politiska debatt. Det är en skam att det finns politiker och organisationer som utnyttjar redan utnyttjade barn som slagträ för helt andra syften. Inte heller detta ser Piratpartiet som acceptabelt.

När man tummar på rättssäkerhet och yttrandefrihet försämrar man den värld som de utsatta barnen ska växa upp i. Den nuvarande barnpornografilagen måste därför ändras och förtydligas så att den reflekterar ovanstående aspekter. Vi anser att barnpornografibegreppet endast ska gälla dokumenterade övergrepp på personer som inte genomgått puberteten, att det så kallade tittförbudet måste rivas upp och att de föreslagna grundlagsändringarna ska avslås.

Piratpartiet menar att ungdomar har ovillkorlig rätt till sin egen sexualitet. Det som är lagligt att göra ska också vara lagligt att dokumentera. Vanliga tonåringars sexualitet får inte kriminaliseras.

TVÅNGSMEDEL

Vi vill riva upp lagen om tvingande drogtester på människor yngre än 15 år.

Vi vill riva upp lagen som tvingar misstänkta att betala för tvångsmedel som används mot dem själva. Polisen har börjat kräva betalt av dem som döms för brott, för blodprover som tagits under brottsutredningen. Detta är inte värdigt en rättsstat. Ingen ska någonsin behöva betala för en utredning mot sig själv.

Vi vill riva upp lagändringarna från propositionen 2002/03:74 ("Hemliga tvångsmedel..."). Dessa innebär bland annat att hemlig avlyssning och hemliga kameror får användas även mot personer som inte är misstänkta för brott eller som är misstänkta för mindre allvarliga typer av brott.

Vi vill riva upp lagändringarna från propositionen 2004/05:143 ("Överskottsinformation vid användning av hemliga tvångsmedel"). Dessa lagändringar innebär att integritetskränkande övervakningsdata får användas för lagföring av brott vars allvarsgrad inte motiverade övervakningen från början.

Vi vill riva upp lagändringarna från propositionen 2005/06:177 ("Åtgärder för att hindra vissa särskilt allvarliga brott"). Dessa lagändringar innebär att hemlig teleövervakning, teleavlyssning, kameraövervakning och postkontroll får användas mot person som inte är misstänkt för något brott överhuvudtaget.

Vi vill säkerställa att datorer och elektroniska lagringsmedia har samma starka integritetsskydd som post- och teleförsändelse vid husrannsakan och alltså normalt inte får undersökas av polis.

Vi vill stoppa införandet av det föreslagna tvångsmedlet Hemlig Dataavläsning (2005:38), som skulle ge polisväsendet realtidstillgång till innehållet i datorer och deras kringutrustning som kameror och mikrofon. Övriga delar av utredningen 2005:38 förkastas också.

RÄTTSSTATENS STÄRKANDE

Piratpartiet kommer i riksdagen att verka för att all lagstiftning ska uppfylla följande principer:

- Sverige ska vara ett land där människor i regel inte behöver ha identitetshandlingar med sig i vardagen.
- Man är alltid oskyldig till dess motsatsen bevisats i domstol.
- Inget straff utmätts före domen vunnit laga kraft.
- Inga så kallade grå- eller skamstraff får förekomma.
- Ingen svarar för gärning man inte hade för avsikt att utföra om man inte agerat oaktsamt eller kunnat förutse följderna av sitt handlande.
- Tankebrott ska inte förekomma i lagen.
- Alla har rätt att få reda på och bemöta en eventuell brottsmisstanke.
- Ingen misstänkt ska tvingas betala för utredning riktad mot sig själv.
- Ingen misstänkt ska tvingas vittna mot sig själv eller tvingas svara på frågor under förhör.
- En människa som inte är misstänkt för brott ska aldrig stå under integritetskränkande övervakning.
- Ingen ska någonsin behöva bevisa sin oskuld.
- En människa som fullgjort sitt straff är åter en oskyldig människa.
- Brist på kunskap om lagen är inte en ursäkt för lagbrott för enskilda och ska inte heller vara det för myndigheter och dess anställda.

Vi anser att statens tvångsmedel aldrig ska användas lättvindigt och att staten måste ta ansvar för de konsekvenser dess agerande får för enskilda. Idag får den som oskyldigt frihetsberövats skadestånd, men i övrigt utgår sällan någon kompensation. Den som oskyldigt utsätts för tvångsåtgärder ska tillerkännas skälig ersättning för ekonomisk eller annan skada och för den kränkning åtgärden vållat. Hjälpsituationen ska ges även efter det att en misstanke avskrivits.

Vi vill förbjuda aktörer som regleras i "Lag om regional alarmeringscentral" (1981:1104) att lämna ut identitetsuppgifter på uppringande person utan dennes medgivande. I rättegångsbalken förbjuds även rättsväsendet att begära ut sådana.

Vi vill begränsa utdrag ur brottsregistret så att de i normalfallet bara kan visas på monitor inne på relevant myndighets kontor för den medborgare som begär det och aldrig kan fås ut för att visas för t.ex. potentiella arbetsgivare. I dagsläget har brottsregisterutdrag lett till att en människa som fullgjort sitt straff fortsätter att betraktas som en andra klassens medborgare även efter fullgjort straff. Det är inte förenligt med grundläggande rättsprinciper.

Vi vill frånta den utredande åklagaren rätten att besluta om integritetskränkande övervakning och vill att den rätten överförs till en domare som ska tillgodose integritetsintresset hos den misstänkte.

SKYDD MOT MISSBRUK AV RÄTTSVÄSENDET

Obalansen mellan ekonomiskt starka aktörer och individer å ena sidan och mindre organisationer eller företag utan ekonomiska muskler å andra sidan leder idag till missbruk av rättsapparaten, där huvudproblemet är att de parter som har rätt i sak av rädsla för enorma kostnader eller utdragna processer ibland inte vågar stå för sin rätt. Detta riskerar då att utnyttjas av den starkare parten.

Vi vill inte ha en situation där till exempel stora mediabolag vänder sig mot folket med hot om civilrättsliga stämningar som kan driva en ordinär barnfamilj från hus och hem i de fall de skulle förlora ett mål om ett påstått upphovsrättsintrång. Ett sådant hot kan resultera i att man för säkerhets skull avstår från att driva sin rätt och hellre betalar en förlikningsavgift.

Vi anser att juridiska tvister ska kunna avgöras i en domstol där parterna kan stå för sin rätt utan att behöva vara rädda för att bli ruinerade. Vi vill att det utreds hur ett skydd för en svagare part kan utformas så att detta missbruk upphör. I direktiven till en sådan utredning bör ingå att ta fram förslag till åtgärder, exempelvis begränsningar av rättegångskostnader och kriminalisering av avsiktligt missbruk av rättssystemet genom ogrundade stämningar. Skydd mot ogrundade åtal för brott finns redan i Brottsbalkens 15 kap. i form av straff för falsk angivelse och falsk tillvitelse med flera bestämmelser. Vi vill åstadkomma ett motsvarande skydd inom det civilrättsliga området.

MYNDIGHETERS VERKSAMHET

Vi vill att regeringen ska utfärda direktiv vad gäller samtliga myndigheters internetanvändande. Myndigheter ska inte filtrera eller bidra till att filtrera internettillgången för sin personal eller allmänhet. Rättigheten att inhämta information är alltför viktig för att godtyckligt styras av smakdomare, vilka dessutom oftast består av automatiserade filterprogram. Denna form av censur har vid upprepade tillfällen drabbat politiska partier och bloggare. Myndigheter får heller inte upphandla ett censurerat nät när ett ocensurerat finns att tillgå från annan leverantör.

Vi vill att relationen mellan myndigheter och medborgare ska präglas av ömsesidigt förtroende, där myndigheterna utgår från att medborgaren i allmänhet har goda avsikter. Myndigheter ska behandla medborgarna med respekt för deras person och privatliv.

Myndighetsutövande som syftar till att utreda fusk ska vara proportionerligt och ta i beaktande fuskets utbredning och åtgärdens menlighet med avseende på rätten till skyddat privatliv och personlig integritet för den som utsätts.

Vi vill lägga ner Försvarets Radioanstalt (FRA) och ersätta den med ingenting alls. SÄPO och MUST får ta över de delar av FRAs verksamhet som de önskar och som inte bryter mot grundläggande rättsprinciper. Övriga delar av verksamheten läggs ner permanent. FRAs verksamhet i förfluten tid bör utredas för att se om lagbrott begåtts i verksamheten, och om så skett bör de ansvariga utredas av åklagarmyndigheten.

KONSUMENTSKYDD

Idag behandlas allt fler produkter som licensierade tjänster. Detta har lett till att företag idag genom avtalsvillkor och tekniska system inskränker konsumentens rättigheter. Därför ser vi det som nödvändigt att utöka konsumentskyddet. I vanliga fall har varor och tjänster olika former av konsumentskydd som saknas för "licensiering av användning". Vi vill inte att det ska vara tillåtet att sälja licenser på ett sätt som kringgår lagen om konsumentskydd.

Om det utöver detta finns skäl att upplåta en produkt genom avtal om licensiering, så ska det redovisas tydligt och ett korrekt licensavtal ska upprättas innan betalning av licensen genomförs och denna typ av upplåtelse ska inte få kallas "köp".

Vi vill att lagen uttryckligen ska säga att avtal som visas på skärmen vid mjukvaruinstallation eller som påstås träda i kraft när man bryter förpackningen inte äger laga kraft.

POLITIK I EUROPA

Vi vill att Sverige ska verka inom EU för att

- Datalagringsdirektivet ska upphävas,
- IPRED ska upphävas och IPRED2 inte genomföras,
- Acta-förhandlingarna ska termineras och EU lämna förhandlingarna,
- Forskningsprojektet INDECT (som handlar om övervakning) ska termineras,
- SWIFT-data, passagerardata och annan medborgardata aldrig lämnas ut till USA eller annat land utanför EU utan konkret brottsmisstanke, och då endast efter formell polisbegäran för gärning som även är straffbar inom EU,
- Nätneutralitet införs i hela EU,
- E-handelsdirektivet och dess budbärarimmunitet förblir orört och helst stärks.

Vi vill dessutom verka för att regeringen meddelar EU-kommissionen att Sverige anser att Datalagringsdirektivet inte är förenligt med en demokratis skyldigheter så som anges i EKMR artikel 8.

PIRATPARTIET

VALMANIFEST 2010

KULTUR

BAKGRUND OCH PROBLEM

Tack vare den nya tekniken är det i dag möjligt för alla att ta del av en närmast oändlig kulturskatt. Internet är vår tids viktigaste kulturbärare. Det är därför nedslående att se hur lite utrymme internet fått i den kulturpolitik som bedrivits de senaste åren och som stakats ut för framtiden i Kulturutredningen.

Tillkomsten av internet innebär att vi inte längre är hänvisade till en kulturell kanon bestämd uppifrån. Dagens medborgare har tillgång till hela världens musik, text och bilder. Detta är något vi ska bejaka, inte försöka förbjuda. Fildelning är i grunden något positivt både för de enskilda medborgarna och för samhället i stort.

Allt icke-kommersiellt inhämtande, nyttjande, förädlande och spridande av kultur ska uttryckligen uppmuntras. Internet fyller i dag samma funktion som folkbiblioteken gjorde för hundra år sedan. Det är positivt och nyttigt för folkbildning och samhällsutveckling.

Den allt hårdare tillämpningen av en föråldrad upphovsrätt skapar inte bara integritetsproblem, utan även problem för kulturskapandet. Genom att försöka stänga de forum som är de nya kulturskaparnas huvudsakliga fönster mot omvärlden, bidrar upphovsrättsindustrin och de lagförslag och lagar de stödjer till att strypa den kulturella återväxten.

Det är också anmärkningsvärt att man valt att kriminalisera över två miljoner vanliga medborgare för att de gör vad människor alltid gjort: delar kultur med varandra. Det skadar inte bara medborgarnas möjligheter att ta del av kultur. På sikt undergräver det också förtroendet för hela rättsväsendet. Denna utveckling måste brytas.

Piratpartiet menar att ett samhälle där kultur och kunskap är fri och tillgänglig för alla på lika villkor gynnar hela samhället. Vi anser att ett systematiskt missbruk av dagens upphovsrätt aktivt försvårar detta, då det begränsar kulturutbudets omfattning, kulturnyttjarnas tillgång till detta utbud och möjligheterna för nya, unga kreatörer.

PIRATPARTIETS LÖSNING

Piratpartiet anser att fri, icke-kommersiell inhämtning, nyttjande, förädlande och spridning av kultur ska uppmuntras. Det är därför viktigt att reformera upphovsrätten så att den bättre passar det moderna kulturklimatet. Den ideella upphovsrätten fungerar bra i dag, men den kommersiella upphovsrätten måste begränsas betydligt. Piratpartiet anser att fem års exklusiv kommersiell upphovsrätt är acceptabelt.

Vi vill inte att Sverige ska hålla liv i gamla affärsmodeller genom att skapa lagar som på ett skadligt sätt begränsar möjligheten att sprida kultur för privat bruk och kriminaliserar miljoner svenskar. Vi vill istället fokusera på att sätta större press på upphovsrättsindustrin att ta klivet in i det nya kulturlandskapet.

Vi vill också uppmuntra och informera enskilda kreatörer om de nya, fantastiska möjligheter de nu har och på så sätt driva utvecklingen framåt.

SAKPOLITIK UNDER MANDATPERIODEN

ALLMÄNT

Deltagarkulturen ska främjas

Gränserna mellan kreatör och publik har suddats ut. I dag skapar vi alla kultur genom att skriva bloggar, kommentera någon annans blogg, lägga upp filmer på YouTube etc. Det ställer helt nya krav på hur vi definierar begreppet kultur. Deltagarkultur behandlas i dag ofta styvmoderligt som en andra klassens kultur. Vi anser att deltagarkulturen istället ska lyftas fram som ett föredöme.

Fri fildelning

Vi vill avkriminalisera all kopiering, framförande och spridning av upphovsrättsskyddade verk för icke-kommersiellt bruk.

Upphovsrättsbrott ska inte prioriteras

Vi vill säkerställa att upphovsrättsbrott inte prioriteras, utöver vad straffvärdet motiverar, av polis och åklagare.

Studiesyften ska premieras

Vi vill att användning av kultur och mjukvara i studiesyfte eller ickekommersiella sammanhang ska vara lagligt.

Ta bort anmälningsplikten vid inköp av TV-mottagare

Vi vill avskaffa anmälningsplikten för butiker som säljer TV-mottagare.

Betalt av allmänheten, tillgängligt för allmänheten

Vi vill att kultur som finansierats med allmänna medel ska få hämtas, bearbetas och spridas fritt. Undantag får ges för fall där det allmänna endast delvis har finansierat.

En gång fri, alltid fri

Vi vill säkerställa att alla verk som en gång varit lagliga att sprida, ska förbli lagliga att sprida. Detta innebär främst ett förbud mot retroaktiv förlängning av skyddstider.

Myndigheter och offentliga institutioner

Vi vill släppa Sveriges Televisions arkiv, Lantmäteriverkets kartor, statens museers bildsamlingar och allt annat egenproducerat upphovsrättsskyddat material skapat av myndigheter och offentliga institutioner, fria. Med detta avses att materialet ska vara fritt att inhämta, distribuera, förädla och nyttja. I den mån detta förhindras av att tredje man innehar upphovsrätten, ska myndigheten eller institutionen inkomma med en detaljerad utredning av hur materialet kan frigöras. Myndigheter och offentliga institutioner ska uttryckligen uppmuntra allt icke-kommersiellt inhämtande, nyttjande, förädlande och spridande av kultur.

SÄTT PRESS PÅ UPPHOVSRÄTTSINDUSTRIN

Vi anser inte att det är statens ansvar att hålla företag som arbetar enligt föråldrade affärsmodeller under armarna. Det är däremot statens ansvar att med både morot och piska uppmuntra dem att utforska och anamma den nya tidens affärsmodeller. Detta sker bland annat genom att skrota Ipred-lagen.

Omedelbara begränsningar av upphovsrätten

Vi vill omgående begränsa räckvidden hos de ekonomiska rättigheterna till att enbart omfatta nyttjanden som sker i förvärvssyfte, på samma sätt som patent- och varumärkesskyddet är begränsat till yrkesmässigt utnyttjande respektive näringsverksamhet.

Syftet med den ekonomiska delen av upphovsrätten är att reglera affärsmässiga förhållanden mellan upphovsmän och förläggare, inte att begränsa yttrande- och informationsfriheten. Likväl har upphovsrättslagen med sin ålderdomliga konstruktion kommit att användas också mot sådan kommunikation mellan enskilda som inte var möjlig för hundra år sedan, med påtagliga inskränkningar av de grundläggande fri- och rättigheterna som följd.

Vi vill omedelbart begränsa straffansvaret för upphovsrättsintrång, så att endast den som själv begått det egentliga intrånget ska kunna åtalas och dömas för det. Den som förmedlar tele- eller datatrafik åt andra får inte själv undersöka innehållet i trafiken, och ska därför inte heller hållas ansvarig för det.

På grund av att fängelse finns med i straffskalan för intrång i upphovsrätt, så kan rättighetsinnehavare idag låta åtala inte bara den som själv begått intrånget, utan även den som på något sätt medverkat till det. Detta kan drabba nästan vem som helst, från den som anskaffat förlagan till den som pressat skivorna. På senare år har det rentav hänt att personer som endast sålt nätförbindelse till den som begått intrånget eller hänvisat andra (länkat) till upphovsrättsskyddade verk dömts för medhjälp till intrång. Detta strider mot grundläggande principer om budbärarimmunitet och informationsfrihet.

Sänk skyddstiden

I ett första steg vill vi sänka skyddstiden till det lägsta som de internationella konventionerna tillåter. Upphovsrätten sänks då från att generellt vara livstid plus 70 år till att vara livstid plus 50 år. För inspelad musik och för fotografier gäller då fortsatt skyddstiden 50 år.

På sikt vill vi att den kommersiella skyddstiden för alla verk ska bli 5 år från publicering.

Reducerat skyddsomfång

Vi vill att bearbetningar, där förändringarna i sig uppnår verkshöjd, som huvudregel alltid ska vara tillåtna, och inte omfattas av originalverkets upphovsrätt. Undantag från denna regel, som till exempel direkta översättningar av böcker eller användandet av ny musik i kommersiella filmer, ska vara uttryckligen uppräknade i upphovsrättslagen. Den ideella upphovsrätten, som reglerar att det måste framgå att det nya verket är en bearbetning och ej skapat av ursprunglig kreatör, måste alltid respekteras.

Förbud mot tekniska och avtalsmässiga hinder

Vi vill att konsumentbegränsande tekniska system, konsumentbegränsande åtgärder och oskäliga immaterialrättsliga avtalsvillkor ska förbjudas.

I den mån produkter med tekniska hinder kommit till Sverige, till exempel genom privatinförsel, är det alltid uttryckligen lagligt att gå runt hindren med tekniska eller andra hjälpmedel.

Regeringen kan ge enskilda produkter dispens från förbudet om det finns ett uppenbart allmänintresse av att de särbehandlas. Produkterna ska i så fall förses med varningstext. I en bedömning om dispens får hänsyn inte tas enbart till producenternas intressen. Allmänhetens intresse av att kunna använda varan måste alltid vara vägledande. Dispensbeslutanderätten kan delegeras till en myndighet som regeringen utser.

Ta bort kassettersättningen

Vi vill ta bort kassettersättningen (numera kallad privatkopieringsersättning) i sin helhet.

Utred schablonlicenser

Vi vill utreda schablonlicenser för verk som är äldre än några år. Reglerna för hur band får göra covers på andra artisters låtar kan tjäna som en förebild för hur en sådan automatisk licens skulle kunna utformas.

Exemplarframställning och offentligt framförande

Vi vill skriva in i upphovsrättslagen att "exemplarframställning" och "offentligt framförande" bara avser framställning som sker i kommersiellt syfte, och att icke-kommersiell kopiering och användning av verk faller utanför lagen och ska vara fritt.

Stoppa nya direktiv

Vi anser att Sverige aktivt måste motarbeta skapandet och införandet av EU-direktiv som förändrar upphovsrätten eller dess sanktioner på bekostnad av andra medborgarrättigheter, såsom

- avstängning av Internetanslutning vid upphovsrättsintrång,
- åtgärder som leder till minskade rättigheter för upphovsmän till industrins fördel,
- åtgärder som innebär minskade konsumenträttigheter och inskränker möjligheten att få ta del av och sprida kultur,
- åtgärder som minskar integritetsskydd eller rättssäkerhet.

Avskaffa monopol för insamlingssällskap

Vi vill att insamlingssällskap endast ska få samla in uppspelningsersättningar för artister där det föreligger ett kontraktuellt uppdrag att göra så, och aldrig för andra. Detta gör att nya insamlingssällskap kan etablera sig på andra villkor, t.ex. för att skydda ideella rättigheter istället för Stims ekonomiska inriktning.

UTBILDA KREATÖRER

Enskilda kreatörer är ofta intresserade av nya, tekniska möjligheter att skapa och att nå ut till sin publik. Ofta hämmas de av att de inte vet att den nya tekniken även erbjuder en uppsjö av nya sätt att få ekonomisk ersättning för arbetet. För att förbättra kreatörernas villkor i det nya kulturlandskapet är det viktigt att förse dem med information. Detta vill vi göra bland annat genom att:

1. Låta de utbildningssäten som utbildar framtidens kreatörer få ett större ansvar för att utbilda de nya kreatörerna för det kulturlandskap de kommer att ge sig ut i. Det är inte acceptabelt att man till stor del fokuserar på att lära ut föråldrade system för skapande, distribution, försäljning och annan ersättning som hör det gamla kulturlandskapet till.
2. Se till att informera blivande kreatörer om fria mjukvaror som kan användas i deras skapande, istället för att bara hänvisa till dagens dyra stängda mjukvaror.
3. Uppmuntra alla former av deltagarkultur så mycket som möjligt. Att skapa och sprida kultur är berikande och därför bör även spridning av deltagarkultur uppmuntras.

POLITIK I EUROPA

Vi vill att Sverige ska verka inom EU för att reformera upphovsrätten så att den uttrycker en balans mellan å ena sidan allmänhetens önskan om tillgänglighet och spridning av kultur, och å andra sidan allmänhetens önskan om nyskapande, påbyggnad och remix av kultur. Alla direktiv som stärker upphovsrätten eller dess sanktioner, inklusive så kallade harmoniserande direktiv, ska motarbetas. Detta gäller i synnerhet sanktionsdirektivet IPRED2, som bland annat syftar till att förstärka straffskalorna av upphovsrättsintrång.

PIRATPARTIET

VALMANIFEST 2010

KUNSKAP

BAKGRUND OCH PROBLEM

Världen är under kraftig omvälvning och vi måste omvandla Sverige till ett hållbart kunskapssamhälle, där kunskap och teknik är fri och lättillgänglig och används på ett positivt sätt för att utveckla samhället.

För att åstadkomma detta krävs en väl fungerande infrastruktur, både på landsbygden och i städerna. Vi måste ha välfungerande, pålitlig och miljövänlig el- och vattenförsörjning, kollektivtrafik och vägnät. På samma sätt måste vi även ha en modern, effektiv och väl utbyggd IT-infrastruktur som ger alla samma möjlighet att på lika villkor delta i kunskapssamhället oavsett var de bor.

Kunskap och modern teknik ska genomsyra våra barns skolgång och varje barn ska få möjlighet att utvecklas optimalt utifrån sina egna förutsättningar. Skolan måste anpassas så att alla kan ta tillvarata de möjligheter som ny teknologi ger oss, så att de blir fullvärdiga medlemmar i kunskapssamhället. Alla måste få möjlighet till ett livslångt lärande, så att de kan utvecklas i takt med att samhället förändras. Ett samhälle där fri kunskap uppmuntras.

Kunskapen ska frigöras genom att vi motverkar hämmande patentsystem och underlättar arbetet för öppenhet och transparens i samhällliga och vetenskapliga institutioner.

En fungerande infrastruktur, framtidsinriktad utbildning och fri kunskap är förutsättningar för att vi ska kunna få ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv och en livskraftig industri som ligger i framkant.

ÖPPEN KÄLLKOD OCH ÖPPNA STANDARDER

De flesta av Sveriges myndigheter använder idag program med stängd källkod, vilket orsakar en rad problem. Det gör att programmen inte kan vidareutvecklas efter behov, att mjukvaruinköp ofta blir en källa till stora kostnader och att säkerheten är svår att kontrollera.

Många handlingar sparas endast i format som bara kan öppnas av ett visst program, och medborgarna tvingas i många fall att köpa samma program för att kommunicera effektivt med sina myndigheter. På samma sätt används i myndigheters verksamheter ofta olika sorters slutna standarder för kommunikation och lagring, vilket skapar inlåsnings effekter och gör att myndigheterna inte själva har kontrollen över sin information.

PATENT

Vårt nuvarande patentsystem är ett föråldrat, statsunderstött system för att skapa kunskapsmonopol som fördyrar, försvårar och förhindrar innovation och spridning av ny kunskap inom många områden.

Patent på gener och liv, såsom exempelvis patenterade utsäden, leder till orimliga kostnader i många utvecklingsländer med risk för ökad fattigdom och matbrist. Mjukvarupatent hämmar den tekniska utvecklingen inom IT-området, och utgör ett allvarligt hot mot Sveriges och Europas små och medelstora IT-företag. På läkemedelsområdet medför incitamenten i dagens patentsystem att mediciner och vacciner till flera allvarliga sjukdomar bortprioriteras.

Storföretagen hävdar ofta att patentsystemet är drivkraften bakom dagens snabba teknikutveckling genom att skydda dem som uppfinner och investerar i nya idéer. Det stämmer inte. I dagens snabbföränderliga värld är det prispress i global konkurrens och kvalitetskrav från kräsna konsumenter som driver innovation och innovatörer. Patentet har istället reducerats till ett verktyg att hindra konkurrenter – som t.ex. småföretag och företag i utvecklingsländer – från att konkurrera på jämlika villkor.

Höga ansökningskostnader - ofta på hundratusentals kronor - och risken för ytterligare miljoner i patenträttsliga processkostnader, avskräcker effektivt mindre aktörer och gör teknisk utveckling onödigt dyr.

FORSKNING

Den offentligt finansierade forskningen behöver öppnas upp så att resultaten kommer så många som möjligt till del. Dagens vetenskapliga tidskrifter är sällan tillgängliga utanför den grupp av institutioner som publicerar i dem, och utvecklingen går mot att de etablerade tidsskrifterna hårdare hävdar sina rättigheter och aktivt hindrar spridning av resultaten.

Forskningsresultat som finansierats med gemensamma medel kan idag patenteras så att ensamrätt tillfaller forskaren. Det har diskuterats att avskaffa den regeln så att rättigheten att patentera istället tillfaller lärosätet. Dessa modeller lider båda av ett grundläggande fel: resultatet av den forskning som finansierats med offentliga medel ska inte stängas inne med patent. Istället måste de vara fria att använda för alla som vill bygga vidare på dem.

Vi vill att den offentligt finansierade forskningen ska publiceras i offentliga forum där vem som helst kan ta del av och bygga vidare på denna så att kunskapen kommer till allas nytta, inte bara enskilda personer eller kommersiella företag.

SKOLA OCH UTBILDNING

Utbildningsverige är inte anpassat för dagens samhälle. Grund- och gymnasieskolan har inte integrerat datorer i den utsträckning som omvärlden har, vilket får som följd att skolan inte ger nödvändiga färdigheter för dagens kunskapssamhälle. Det behöver finnas en bred tillgång till datorer, internet, programvaror baserade på öppen källkod och fria läromedel. Dessutom måste elevernas egen förmåga att söka och källkritiskt granska information uppmuntras och utvecklas ännu mer.

Den högre utbildningen måste öppnas upp så att läromedel och inspelningar av föreläsningar som finansierats med gemensamma medel också finns tillgängliga för så många som möjligt utan geografiska eller andra begränsningar.

INFRASTRUKTUR

Bredbandsutbyggnaden i Sverige prioriterades under slutet av 1990- och början av 2000-talet. Det gav oss ett försprång inom digitala tjänster som gav upphov till en rad innovativa svenska företag och tjänster - ett försprång som tyvärr inte längre finns kvar.

För att Sverige ska kunna vara på frontlinjen i den digitala tidsåldern, måste internet finnas tillgängligt för alla, med god tillgänglighet och kapacitet. Idag finns en snedvriden konkurrens när det gäller att bygga bredband på mindre lukrativa orter. Ett konkret exempel är när Teracom skulle dra fiber i Norrlands inland men Telia systematiskt byggde ut ADSL på samma orter så fort de fick reda på var Teracom skulle bygga ut, men nästan inga andra platser. Det fick till följd att Teracom plöjde ner miljarder kronor i onödan och stora delar av landsbygden blev helt utan bredband. Vi menar att rätten till bredband är lika självklar som rätten till rinnande vatten, el och avlopp. Man ska inte diskrimineras och utestängas från det moderna samhället bara för att man bor på ett visst ställe i landet.

En annan sida av samma mynt är att vår digitala infrastruktur blivit onödigt sårbar. Det sägs ibland att Internet byggdes för att klara av ett kärnvapenangrepp, men den tåligheten kräver också att man bygger flera framkomliga vägar som nätets information kan ta. Om fel fiberkabel grävs av kan halva Sverige stanna med stora kostnader och olägenheter som följd. Misstag, olyckor och rena sabotage är alla hot mot vår infrastruktur och den behöver byggas så att den kan nå upp till höga men rimliga krav på motståndskraft.

PIRATPARTIETS LÖSNING

ÖPPEN KÄLLKOD OCH ÖPPNA STANDARDER

Vi vill ålägga den offentliga sektorn att på sikt övergå till mjukvara och system som i sin helhet är konstruerade med öppen källkod. Filformat och elektroniska tjänster (t.ex. webbsidor) ska följa sådana öppna standarder som fungerar bra även i mindre vanliga operativsystem och webbläsare. Grundregeln ska vara att all ny mjukvara som tas i bruk i sin helhet ska vara baserad på öppen källkod.

Vi vill genomföra dessa ändringar så snart som möjligt, med en kontrollstation 2012. Migrering som kommer ta betydligt längre tid än så kräver en realistisk tidsplan. Långsiktiga undantag ska ges endast i fall där man kan visa att nödvändig funktionalitet inte till rimlig kostnad kan tillhandahållas i enlighet med dessa riktlinjer.

PATENT

Patent behövs inte för att skapa innovation – det ser vi på alla områden som inte kan patenteras. Drivkrafterna från att vara först på en marknad är fullt tillräckliga för att skapa innovation.

I dag hämmar patentsystemet innovationen, framför allt inom branscher som medicin, mjukvara och miljö. Därför vill vi först successivt anpassa patentsystemet till de växande behoven av fri och global kunskapsspridning, och så småningom avskaffa det helt. En anpassning av patentsystemet är en förutsättning för en snabb utveckling som kommer så många som möjligt till del, även utvecklingsländer.

Medicinpatent skapar lidande

Vi menar att dagens utformning av medicinpatent orsakar stora problem för världens fattiga, med stora inköpskostnader för läkemedel som egentligen är billiga att producera. Påståendet att läkemedelspatent är enda möjligheten att garantera finansieringen av forskning och framställning av nya preparat saknar stöd i aktuell forskning. Redan idag är det staten som bekostar huvuddelen av all läkemedelsforskning genom att köpa merparten av alla sålda läkemedel.

Vi vill att Sverige ska verka för en europeisk lösning för att säkerställa att världens fattiga får tillgång till mediciner. Möjligheten att helt upphandla forskningen inom en pool av länder, och släppa det resulterande läkemedlet fritt att framställas inom de länder som ingår i samarbetet, bör utredas och prövas i praktiken. Sverige ska verka för att EU tar fram tillfälliga lösningar i avvaktan på att medicinpatent helt kan fasa ut.

Mjukvarupatent hämmar innovation

Vi anser att mjukvarupatent hämmar den tekniska utvecklingen inom IT-området, och utgör ett allvarligt hot mot såväl små och medelstora företag som enskilda programmerare. Trots att patentlagen uttryckligen säger att datorprogram inte ska vara patenterbara, beviljar det europeiska patentverket EPO sådana patent.

I väntan på att patentsystemet avvecklas på europeisk basis vill vi att Sverige ska göra ett tillägg till patentlagen som uttrycker förbudet mot mjukvarupatent ännu tydligare, och klargör att de inte gäller i Sverige.

Patent är miljöskadligt

För att vi ska kunna minska vår påverkan på miljön måste vi satsa på mängder av ny teknik. Men mycket teknik är inlåst i patenträttigheter som blir allt starkare och bevakas allt hårdare. Ett förslag är att införa undantag i patentlagstiftningen då den hindrar spridningen av miljöförbättrande teknik, liknande de undantag man infört för mediciner.

Behovet av att öka det vetenskapliga utbytet gällande grön teknik är påtagligast i utvecklingsländer vars ekonomier utvecklas i hög hastighet men ofta med teknik som skadar miljön. Billig miljövänlig teknik finns men är hårt patenterad, och även med fungerande licensiering och priskonkurrens minskar tillgängligheten om byråkratiska hinder sätts upp.

Vi anser inte att man ska kunna äga patenträttigheter till grödor eller djur. Det är att äga naturens gång och det har visat sig ge stora problem för jordbrukare i både i-länder och u-länder. Patent på grödor och djur är dessutom direkt kontraproduktiva på jordbruksmarknaden: försäljning och utveckling koncentreras till ett fåtal gigantiska aktörer istället för en mångfald av små innovatörer.

FORSKNING

Vi vill att forskningen ska öppnas upp, resultaten göras tillgängliga via webben och vara fria att använda. Det stimulerar innovation och livslångt lärande. Då forskningen är betald via allmänna medel ska också dess resultat tillfalla allmänheten.

SKOLA OCH UTBILDNING

Kunskap förbättrar människans möjligheter i livet. Det är av största vikt att undervisningen är i fas med samhället i stort. Det är därför viktigt att framtidssäkra skolan genom att inkludera datorer och internet på alla nivåer i undervisningen. Skolan ska inte vara en "papper och penna"-zon, när resten av samhället använder datorer. IT ska inte vara ett eget ämne i skolan, lika lite som "penna" är det idag.

Vi menar att lärarrollen kommer att behöva anpassas efter det nya kunskapssamhället, där läraren och skolan inte längre är en ung människas enda självklara källa till kunskap och information, och där varje påstående kan ställas mot en mängd olika informationskällor. Det är viktigt att elever ges möjlighet att söka och utvärdera andra kunskapskällor än de som skolan tillhandahåller, eftersom sådant sökande bygger förståelse och kunskap. En allt viktigare uppgift för skolan är att förse elever med de kunskaper och verktyg som behövs för att orientera sig i det framväxande informationssamhället.

Vi vill att Internet ska vara ett verktyg inom skolans verksamhet som erbjuder eleverna aktuell samhällsinformation och interaktiv kommunikation vilket ger dem möjligheter att öva sig i att vara aktiva medborgare. Ett ökat utbyte av information mellan skolor och andra institutioner innebär ett gemensamt kunskapsbyggande.

Vi vill att datorer med tillgång till internet ska introduceras från skolstart och vara tillgängliga under resten av skoltiden.

Vi vill säkerställa att inga skolor på något sätt hindrar elever att söka information. Internet i skolor får inte censureras eller filtreras.

Vi anser också att det är principiellt och ekonomiskt viktigt att skolor, högskolor och universitet fasar ut all användning av stängd programvara till förmån för fri och gratis programvara.

Vi vill att datorer, internet, programvaror under öppen källkod och fria läromedel ska finnas tillgängligt för varje elev från första skoldagen. Med tillgång till datorer och informationsteknik samt kunskap om dess användning ger vi våra barn en framtid i tekniksamhället.

Vi vill att skolor i största möjliga mån ska köpa in, sponsra och ta fram läromedel under öppna licenser i syfte att öka elevernas motivation och inflytande över sin inläring. Detta öppnar för kreativa undervisningsmetoder som ger lärare, elever och föräldrar möjligheter att kontinuerligt revidera och anpassa undervisningsmaterialet till elevgruppen.

INFRASTRUKTUR

För att komma till rätta med ett av grundproblemen vill vi skilja på nätägare och tjänsteoperatörer - ett och samma företag eller koncern ska inte få kontrollera underliggande infrastruktur och samtidigt konkurrera med tjänsteutövare som använder den infrastrukturen. Vi måste därför särskilja ansvaret för byggande, drift och underhåll av nätet (som är en allmän och viktig samhällsnytta) från utbudet av tjänster (som bör vara en så fri marknad som möjligt).

Vi anser att tillgången till Internetanslutning av minimihastighet på åtminstone 1 Mbit/s ner och 0,5 Mbit/s upp är en medborgerlig rättighet redan nu. Alltmer av det demokratiska samtalet, inhämtandet av information och nyheter tillika kontakter med myndigheter och beslutsfattare sker via internet. I syfte att säkerställa att så många medborgare som möjligt har tillgång till Internet driver Piratpartiet en linje där man lagstiftningsvägen vill upphöja internetåtkomst till en sorts medborgerlig rättighet, så långt som det praktiskt och geografiskt är möjligt. Finland har nyligen upphöjt internetåtkomst på minst 1 Mbit/s till en basservice motsvarande posten. I Sverige kan man jämföra med Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, där kommunernas skyldighet att tillhandahålla vatten och avlopp regleras.

Det finns idag inga tekniska hinder för att i stort sett alla medborgare med tillgång till kommunalt vatten ska kunna ha en dataöverföringshastighet av en gigabit per sekund i båda riktningarna; bara politiska hinder. Dessa avser Piratpartiet att eliminera. Vid mandatperiodens utgång vill vi att 1 Gbit/s ska vara normen för nya svenska hushåll.

För att de privata intressena ska få utnyttja våra gemensamma resurser (radiofrekvenser, fiber, koppartråd etc.) så vill vi tvinga dem att rätta sig efter vissa spelregler, lika för alla:

- Tjänsterna får inte vara diskriminerande. Finns det kabel draget så ska tjänster erbjudas, oavsett geografi eller andra avgränsningar. Ett visst basutbud ska alltid finnas som minimum för att man ska få kalla det för bredband.
- Tjänsterna får inte vara begränsade. Går det att köra 24 Mbit/s från telestation till kund ska inte hastigheten strypas artificiellt utan att det framgår mycket tydligt i reklam, avtal och prissättning. Datamängden får endast begränsas i undantagsfall, och då av tekniska skäl. Även här måste det framgå tydligt och reklamtext som "obegränsat bredband" får aldrig användas i de fall någon form av begränsning ändå finns.
- Alltid när man gräver upp för att lägga, byta ut eller laga vatten, avlopp, banvallar eller vägar ska man också lägga ner fiberrör så man kan lägga ut fiber när behovet uppstår. Det är grävningen som är det dyra så det ska samordnas med andra verksamheter så mycket som möjligt.

- Nätägare och tjänsteoperatörer får aldrig diskriminera olika typer av trafik på andra grunder än rent tekniska.

De här villkoren kan sammanfattas med att tjänsterna helt enkelt ska erbjudas under rimliga och icke-diskriminerande villkor.

SAKPOLITIK UNDER MANDATPERIODEN

ÖPPEN KÄLLKOD OCH ÖPPNA STANDARDER

Vi vill utreda hur Sveriges myndigheter ska gå över till program skrivna i öppen källkod.

Vi vill se ett principbeslut om att nya offentliga datasystem ska byggas i öppen källkod.

Vi vill se ett principbeslut om att fasa ut stängd programvara från svenska myndigheter.

Vi vill se ett principbeslut om att myndigheters webbsidor och e-tjänster ska använda öppna och fria standarder och vara tillgängliga för alla medborgare utan krav på något specifikt operativsystem eller webbläsare.

Vi vill se ett principbeslut om att svenska myndigheter i kontakt med medborgarna ska använda dataformat som bygger på öppna standarder.

PATENT

Vi vill utreda alternativ till systemet med läkemedelspatent, i linje med förslagen från Piratpartiet, Läkare Utan Gränser och andra organisationer.

Vi vill säkerställa att patent på proteiner, DNA-sekvenser, mikroorganismer och annat liv inte beviljas i Sverige.

Vi vill stoppa mjukvarupatent i Sverige.

Vi vill införa ett billigt och snabbt sätt att upphäva patent som ligger utanför det patenterbara området.

Vi vill avskaffa egenfinansieringen av patentverket, som leder till att verket får mer pengar att röra sig med ju fler patent det beviljar. Istället ska myndigheten vara finansierad genom anslag, och patentavgifterna ska i större utsträckning än idag riktas mot att patentlitteraturen tillgängliggörs och användandet av den populariseras.

Vi vill stärka begreppet "sedvänja" kraftigt så patent inte kan hindra någon att utöva en tidigare praktiserad metod.

Vi vill reducera antalet patent genom att utöka kravet på så kallad uppfinningshöjd och dessutom införa en regel att om skyddsvärdet är ringa (lätt kan kringgås) så ska patent inte beviljas.

Vi vill utöka instrumentet med tvångslicensiering för att skapa bättre konkurrens.

Vi vill stärka de små aktörernas möjlighet att hävda sig mot storföretagen vid tvister.

Vi vill utreda hur Sverige unilateralt kan avveckla patentsystemet inom riket.

FORSKNING

Vi vill släppa all offentligt finansierad forskning fri från patent.

Vi vill att all offentligt finansierad forskning ska publiceras fritt på ett sätt som gör att andra kan bygga vidare på den.

Vi vill utreda hur fritt tillgänglig publicering (s.k. Open Access) kan underlättas och premieras.

SKOLA OCH UTBILDNING

Vi vill utreda hur vi kan få samma grad av offentlighet rörande betyg utfärdade i kommunala skolor som i friskolor.

Vi vill tilldela elever egna datorer från skolstarten.

Vi vill att läromedel som skapas av lärare i tjänsten ska vara tillgängliga för fri distribution och fri användning. Målsättningen ska vara att utbildningen, i synnerhet den i grund- och gymnasieskola, till så hög grad som möjligt ska använda fria läromedel.

Vi vill att alla inspelningar av föreläsningar på universitet och högskolor ska tillhandahållas fritt på nätet och vara åtkomliga för alla.

Vi vill undanta skolor från upphovsrättslagar som hindrar fri kopiering av läromedel i icke-kommersiellt syfte.

Vi vill att regeringen ska ge skolverket i uppdrag att utvärdera och utbilda i fria programvaror för användning i skolan.

Vi vill att regeringen ska uppmuntra användande och produktion av fria läromedel som ett led i en öppen skola tillgänglig för samhället.

Vi vill förtydliga skollagen så att det framgår att dator ingår i de grundläggande hjälpmedel som skolan tillhandahåller utan avgift.

INFRASTRUKTUR

Vi vill göra internetåtkomst till en basservice på samma sätt som tillgången till el, avlopp och vatten. Staten ska agera för att göra det svenska nätet mer driftsäkert, robust och redundant.

Vi vill att staten använder sitt ägande i TeliaSonera för att återköpa de delar av koncernen som förvaltar infrastruktur, för att ställa dem under statlig kontroll.

Vi vill att regeringen ska utfärda direktiv till alla Sveriges myndigheter och kommuner, så som flygplatser, bibliotek och universitet, att de snarast under mandatperioden ska börja erbjuda trådlöst, gratis, anonymt, ofiltrerat och inloggningsfritt internet till medborgare som besöker deras lokaler.

Vi vill införa en allmängiltig definition av begreppen "broadband" och "internet" som garanterar konsumenterna en rimlig uppsättning tjänster och hastigheter.

Vi vill ge Konsumentverket direktiv och möjlighet att agera kraftfullt mot operatörer som försöker sälja en tjänst av sämre kvalitet, men ändå kallar det broadband eller internet.

POLITIK I EUROPA

Öppen källkod

Vi vill att Sverige ska verka inom EU för att nya EU-finansierade datasystem ska byggas i öppen källkod.

Patent

Vi vill att Sverige ska verka inom EU för att

- mjukvarupatent inte ska införas i Europa, och att det europeiska patentverket EPO ska sluta bevilja dem i strid mot lagen,
- avskaffa självfinansieringen av EPO, så de inte längre har ett direkt incitament att bevilja ansökningar,
- omförhandla TRIPs och ta bort kravet på att länder måste ha patent även om de inte själva vill,
- utreda alternativ till systemet med läkemedelspatent på europeisk nivå,

- stödja länder i tredje världen i deras kamp för att få sina synpunkter på patentsystemet beaktade.

Forskning

Vi vill att Sverige ska verka inom EU för att

- premiera fritt tillgänglig publicering (s.k. Open Access) när forskningsstöd utdelas,
- släppa all EU-stödd forskning fri från patent.

Infrastruktur

Vi vill att Sverige ska verka inom EU för att nätneutralitet etableras på europeisk nivå.